

WORKSHOPS OCH STUDIEBESÖK

FREDAG 8.9.17

PAKET 1: VÄSTERÅS WORKSHOP - FÖRMÅGA ATT TÄNKA OCH LÄRA SIG OCH STUDIEBESÖK HUMPULA DAGHEM

Workshop: Förmåga att tänka och lära sig

- Rubrik:** Barns möte med en föränderlig stad i hållbar utveckling
Ledare: Lisa Welén, pedagog, och Marie Kvarnryd, pedagogista, Slottsträdgårdens förskola
Språk: Svenska med stöd av presentation/sammanfattning på engelska

Möt pedagogen Lisa och pedagogistan Marie för att lyssna på deras erfarenheter utifrån ett inkluderande och projekterande arbetssätt. Hur skapar vi förutsättningar för alla barn att tänka och lära? Hur arbetar vi med förskolepedagogisk undervisning i den inkluderande verksamheten?

I workshopen ger vi en presentation av ett projekt med fokus på den inkluderade språkverksamheten för barn med diagnos grav tal- och språkstörning och barns olika sätt att tänka och lära. Vi delar med oss av verktyget pedagogisk dokumentation, spaltdokumentation och reflektion tillsammans med barnen. Reflektionen blev en framgångsfaktor. Genom den fick vi syn på barnens kommunikation och förmåga att tänka och lära.

Deltagarna får praktiskt reflektera enskilt och tillsammans för att synliggöra förmågan att tänka och lära i grupp. Vi delar ut ett häfte där projektet är presenterat med citat som väcker nya frågeställningar och där det finns utrymme för deltagarna att skriva ner individuella och gemensamma reflektioner. I slutet av häftet ger vi deltagarna några frågor att ta med sig tillbaka till sina respektive förskolor.

Studiebesök Humpula daghem

Det finns sju barngrupper på Humpula daghem; småbarnsfostran, förskoleundervisning och specialundervisning. Vi har förlängda öppethållningstider kl 5.00-23.00. Vårt hus ligger mitt i centrum av Lahtis, för tillfället befinner vi oss i baracker. Vi väntar på att planeringen av det nya daghemmet ska börja.

Vårt dagliga arbete baserar sig på den sensitiva kontakten med varje barn samt på ett gott och delaktigt samarbete med barnens föräldrar och familj. Vår arbetsgemenskap är tänkande, delaktig och glad.

Grunden för leken, rörelsen, aktiviteten och utforskandet är: "Tanken börjar i förundran". Vi har grönt flagg-certifikat vilket medför ansvar för miljön. Vår personal har förbundit sig till att sortera avfallet, skydda vattendragen, spara på energi och främja ett hälsosamt liv. Detta hoppas vi smittar av sig till våra barn och deras familjer, och även tvärtom.

PAKET 2: VÄSTERÅS WORKSHOP - FÖRMÅGA ATT DELTA OCH PÅVERKA OCH STUDIEBESÖK LIIPOLA DAGHEM

Workshop: Förmåga att delta och påverka

Rubrik: Vatten och fontäner ur en 1-3-åringars perspektiv
Ledare: Hanna Ruutikainen, pedagog, Källans förskola, och Emma Cederlöf, pedagogista, Slottsträdgårdens förskola
Språk: Svenska med stöd av presentation/sammanfattning på engelska

Möt pedagogen Hanna och pedagogistan Emma för att lyssna på deras erfarenheter utifrån ett projekterande arbetssätt. Projektet handlar om de yngre barnens utforskande i förskolans vardag och verktygen som synliggör processerna. Hur ger vi de yngre barnen förutsättningar för delaktighet och inflytande? På vilka sätt behöver vi pedagoger lyssna för att höra alla barnens berättande?

I workshopen ger vi en presentation av projektet med fokus på de yngre barnens delaktighet och inflytande. Hur kommunicerar eller berättar 1-3-åringar som inte erövat det verbala språket sina intressen? Foto och anteckningar räckte inte riktigt till. Filmandet blev vårt verktyg.

Utifrån en filmad dokumentation bjuder vi in deltagarna till reflektion på olika sätt för att mötas i mindre sammanhang och att dela med sig av tankar och erfarenheter i ett kooperativt lärande.

Studiebesök Liipola daghem

Vårt daghem verkar sedan 2015 i Allaktivitetshuset Onni (Lycka) i bostadsområdet Liipola. Huvudaktörerna i allaktivitetshuset är daghemmet, skolan och biblioteket. Onni erbjuder en trivsam, hälsosam och trygg lärmiljö för såväl inläring som gemensamma aktiviteter. Det vardagliga samarbetet mellan barn i olika åldrar, personal och olika verksamheter utgör grunden för en lärande miljö i huset Onni.

Närskogen tillsammans med de utmärkta idrottsområden möjliggör också inläring utomhus.

Det finns ca 170 barn fördelade i tio grupper på vårt daghem. Tre av grupperna är integrerade specialgrupper. Här möts också många kulturer, då 40% av barnen är invandrare med sammanlagt fjorton olika språk.

Vårt daghem erbjuder en trygg och mångkulturell uppväxt- och lärmiljö där barnet som individ uppskattas. I vardagen poängteras interaktions- och samarbetsfärdigheter, självrespekt och originalitet, tolerans, respekt samt gemensam inläring. Vårt arbete baserar sig på planering och konsekvens, utgångspunkten är barnets behov och samarbete med vårdnadshavarna.

PAKET 3: WORKSHOP RANDERS - Arbejdet med børns hverdagskompetencer og studiebesök Asemantausta daghem

Workshop: Dagtilbud Sydøst præsenterer en workshop om arbejdet med børns hverdagskompetencer.

Workshopsholdere: Connie Schacht Jørgensen, dagtilbudsleder, Dorte Sejr, pædagogisk leder og en pædagog fra dagtilbud sydøst i Randers kommune.

På workshoppen vil vi præsentere jer for, hvordan vi arbejder med børnenes hverdagskompetencer gennem det pædagogiske måltid, der er socialt og kulturelt dannelsesskabende.

Vi serverer mad som et fælles pædagogisk måltid i vores dagtilbud, og vi vil på workshoppen præsentere, hvordan vi bevidst og reflektivt arbejder med børnenes hverdagskompetencer i form af bordskik, mad-mod, selvkontrol, selvhjulpethed samt evnen til at indgå i det forpligtende fællesskab.

Studiebesök Asemantausta daghem

Asemantausta daghem ligger i ett idylliskt trähusområde ca 2 km söder om Lahtis centrum. Omgivningen erbjuder goda möjligheter till små utfärder, t ex till parken eller till skogen. Det är också lätt att ta sig från dagiset till andra ställen i staden. Daghemsgården är planerad för alla slags barn.

Daghemmet inledde sin verksamhet året 1988 och har under åren renoverats och moderniserats.

Det finns 5 integrerade specialbarngrupper för barn i åldrarna 0-6 år. Antalet barn per grupp varierar från 10 till 15 beroende på åldersfördelningen i grupperna. Det finns sammanlagt 60 barn på daghemmet. Personalen är 24 (småbarns specialpedagoger, specialbarnträdgårdslärare, småbarnsskötare och småbarnsbiträden).

På Asemantausta daghem blandas sk. vanliga barn och barn med stort stödbehov inom något visst område. Vi stöder alla barns utveckling och inläring utifrån barnets förutsättningar. I verksamheten betonas en god pedagogik i vardagen, tydlig struktur och dagsprogram. För att kunna planera barnets individuella inlärningsplan jobbar vi med ständig observation och dokumentation.

Det råder en tolerant och trygg stämning på dagiset. Vi har samarbetspartner från alla olika områden.

PAKET 4: WORKSHOP RANDERS - Overskriften 'at tænke og lære selv'.... I fællesskabet och studiebesök Kytölä daghem

Workshop: Dagtilbud Nordøst præsenterer en workshop under overskriften 'attænke og lære selv'.... I fællesskabet

Workshopsholdere: Jette Elkjær og Mette Thrane, der er pædagogiske ledere i tæt samarbejde med det pædagogiske personale som har arbejdet med tematikkerne i praksis.

Dagtilbud Nordøst præsenterer en workshop om, hvordan læringsmiljøer understøtter sprog og kognitiv læring. På workshoppen præsenterer vi processer fra vores praksis, hvor der tages udgangspunkt i barnets viden, undren og spørgsmål, og hvordan disse bearbejdes i små eller større temaer.

Workshoppen vil vise, hvordan børnene er inddelt i læringsfællesskaber, små eller større grupper afhængigt af interesser, kompetencer og alder. Vi ser på, hvordan læringsmiljøerne tilrettelægges, forandrer sig og giver børnene mulighed for at være nysgerrige, stille spørgsmål og eksperimentere med at finde svar, således at de udvikler sig – trives og lærer at tænke selv.

Studiebesök Kytölä daghem

Vårt ljusa och trivsamma daghem blev färdigt 2008 och utbyggnaden togs i bruk 2012. Här finns 140 barn i sex olika grupper. Vi har många små grupputrymmen till vårt förfogande, egen ateljé och gymnastiksal vilket möjliggör mångsidig och ändamålsenlig verksamhet. Grunden för verksamheten är förutom innehållet i läroplanen, barnets behov, intressen och förutsättningar. Lärmiljöerna formar sig varierande utifrån dessa utifrån dessa principer. Ute på dagisgården kan man förutom att leka i de olika lekställningarna även cykla, spela och vara i naturen. En del av gården är orörd skog. Även den närliggande myren och åsen används aktivt av våra dagisbarn. Friluftsområdena vid sjön Merrasjärvi och berget Pesäkallio ligger på en kort promenads avstånd.

Det råder en öppen och trygg atmosfär på daghemmet, varje barn får vara den det är. Barnets utsätts inte för allt för stora utmaningar utan vi respekterar var och ens individuella utvecklingsrytm och inlärningsförmåga. Tyngdpunkterna i vår verksamhet är den tidiga språkinläringen samt miljö- och naturfostran. Vi är med i projektet "Den här skogen är viktig för oss" kring vilket vi samarbetar intensivt med stadens miljöavdelning. Sedan 2013 har vårt daghem haft Grönt flagg.

Vi har en aktiv föräldraförening på vårt daghem som stöder verksamheten bl. a. genom att arrangera olika evenemang. Via dessa evenemang blir föräldrarnas tröskel till pedagogisk diskussion låg.

PAKET 5: WORKSHOP AKUREYRI - Læsefærdighed i bredeste forstand; følelser, omgivelser, bogstaver og ord och studiebesök Jalkaranta daghem

Workshop Læsefærdighed i bredeste forstand; følelser, omgivelser, bogstaver og ord

Ledare: **Anna Lilja Sævarsdóttir, assistance** børnehaveleder i Tröllaborgir børnehave, Akureyri.

Språk: **danska**

Børnene og personalets arbejde i Tröllaborgir er formet af de værdier og en filosofi som baseres på *livsfærdigheder*. Lærere arbejder med og integrerer " Sind, hjerte og hånd " i alle skolens aktiviteter således at balance opnås mellem viden, følelser og implementering i leg og læring for børn.

I overensstemmelse med livsfærdighederne arbejder vi jævnligt med forskellige dyder i skolen, en for hvert semester. Vi arbejder blandt andet med hjælpsomhed, venskab, høflighed, mådehold og respekt. Lige nu arbejder vi med venskab.

Yoga øvelser og afslapning bruges med livsfærdighederne for at balancere og styrke kroppen samt til koncentration af sindet.

Børnehaven arbejder også med læsefærdighed i bredeste forstand. Vi skal kunne aflæse vores følelser og omgivelser samt læse bogstaver og ord. I denne workshop vil jeg forklare, hvordan vi integreret disse elementer i børns uddannelse, samt diskutere hvordan den Islandske undervisningsministerium Pensum for børnehave fokuserer på læsefærdighed i bred forstand.

Studiebesök Jalkaranta daghem

Daghemmet befinder sig i Allaktivitetshuset Jalo (Ädel) som blev færdigt 2015. Här finns 170 barn i tio grupper, varav tre är specialgrupper. Förutom daghemmet verkar skolan, biblioteket och elevklubbarna i allaktivitetshuset. Det går 350 elever i skolan.

I allaktivitetshuset Jalli värderas omsorg, ansvar och gemenskap och vi tror att husets gemensamma aktiviteter ska leda till såväl ökad delaktighet, gemenskap och ömsesidig respekt både bland barn och vuxna.

I Jalo vill vi erbjuda barnen en god och hälsosam uppväxt, lek, kamrater och lärandets glädje. Aktiviteter i smågrupper ger barnen trygghet och de vuxnas uppmärksamhet. Vi gör utflykter, rör oss och leker i den närliggande miljön. Målet är att ge barnen en positiv, aktiv och utforskande inställning till miljön. Nära oss ligger fina naturområden, såsom Tapanila skogs-och skidområde samt sjön Vesijärvi. Den naturen gör vi regelbundet utfärder till.

PAKET 6: AKUREYRI WORKSHOP - Følelser miljø, bokstaver og ord på barnehagen Kiðagil och studiebesök Tenava-Tonttila daghem

Workshop Følelser miljø, bokstaver og ord på barnehagen Kiðagil

Ledare: Inda Björk Gunnarsdóttir barnehaveleder i Kiðagil börnehave, Akureyri

Språk: norska

Vi på Kiðagili har jobbet med bokstaver og lyd siden 2009. På junioravdelingen gjøre mye visuelt mens eldre avdelinger jobber mer med hvordan bokstaver ser ut og hvad de siger. Vi er prover å utvikle oss mye og prover nye medoder så mye vi oan. Kidagils workshop gir deg innsikt i hvordan vi jobber med følelser miljø, bokstaver og ord på barnehagen Kiðagil.

Studiebesök Tenava-Tonttila daghem

Tenava-Tonttila daghem ligger lite utanför Lahtis centrum. Huset som är byggt 2012 erbjuder moderna och trivsamma utrymmen i två våningar för både barn och vuxna. Barnantalet är 116 i åldrarna 1-6 år, fördelade på sex grupper och antalet pedagoger är 21.

Det finns fina utrymmen för aktivitet, lek och rörelse både inomhus och utomhus. Närmiljön med skog och sjöstrand erbjuder fina möjligheter till friluftsliv och motion.

Tenava-Tonttila daghem är ett varmhjärtat hus som är till för barnen. Vårt mål är att tillsammans med föräldrarna skapa ett flerårigt kompanjonskap kring barnets fostran. Vi reserverar tillräckligt med tid för inläring av nya färdigheter samt lek och vårt mål är att göra barnen delaktiga, självständiga och trygga i sig själva.

"Barnet fortsätter den berättelse som det hör berättas om sig själv."

PAKET 7: WORKSHOP ÅLESUND - Å TENKE OG Å LÆRE SEG (I GRUPPE) OCH STUDIEBESÖK RUORINIEMI DAGHEM

Workshop Å TENKE OG Å LÆRE SEG (I GRUPPE)

Ledare: Elisabeth Hast Rønnestad, pedagogisk leder 3-6 års avdeling og Jertrud Høyland, edagogisk leder 0-3 års avdeling på Fjelltun barnehage i Ålesund

Språk: norsk med engelsk støttetekst.

Barnehagen opplever i dag et krysspress når det gjelder hva barn skal lære i barnehagen og hvordan.

I Fjelltun barnehage har vi lenge latt oss inspirere av Reggio Emilias syn på barn, læring og kunnskap, og vi bygger vår virksomhet på tanken om at barn skal være medborgere. Vi ønsker i vår barnehage å ikke være så opptatt av å lære det rette svaret. Å ikke være så opptatt av hva er et tre, men heller hva kan et tre være. Vi ønsker at barna skal få tenke og utforske i lek, med fantasi og ved å møte andres tanker.

På vår barnehage jobber og leiker vi i grupper på tvers av alder. De små kan undersøke på sin måte, og de store på sin. De inspireres av hverandres tanker, ideer og måter å være og gjøre. Små av store, og omvendt. Gruppen blir viktig for kollektiv læring. Og vi forsøker å tilnærme oss gjennom ulike språk (kroppslig, billedlig, sanselig, verbalt-100 språkligheten)

Vi ønsker å **reflektere rundt/dele erfaringer** om

- Ulikhet som verdi. Hvordan se og bruke ulikhet som en ressurs (som vi tror vil bli stadig viktigere for å kunne leve sammen, ulike mennesker fra ulike steder i verden)
- Hvordan får barna muligheter til å fortelle/vise andre sine tanker og teorier, men også få møte/høre/se andre barn sine tanker og teorier? Hvilken rolle har fantasien og leiken i denne læringa ... når man lager seg teorier om for eksempel naturvitenskap?
- Vi ønsker også **en praktisk øvelse** der ulikt materiale og/eller 100 språklighet inngår

Studiebesök daghemmet Ruoriniemi

Vårt daghem som verkar i ett timmerhus från 1930-1940-talet ligger i området Ruoriniemi omgivet av sjön Vesijärvi. På daghemmet finns det 73 barn indelade i tre åldersgrupper. Lärmiljön är estetisk, trivsamt och inspirerande när det gäller olika upplevelser och lärsituationer. Utrymmena är planerade så att de möjliggör såväl individuella- som gruppaktiviteter. Ute på daghemsgården och i den varierande närmiljön finns många möjligheter till rörelse och lek.

Grunden i vår verksamhet är barnets behov, samarbets- och kommunikationsfärdigheter, jämställdhet och respekt, planering, utvärdering samt en varm och stressfri atmosfär. Målet för såväl småbarns- som förskoleverksamheten är att barnet får mångsidiga erfarenheter, upplevelser och färdigheter med sig i sin "kulturryggsäck" som det har nytta av hela livet.

Vårt daghem fungerar som Lahti Sinfonia Lahti (stadsorkesterns) "fadderdagis", vilket innebär att vi sysslar mycket med musik samt andra konstformer i vår verksamhet.

PAKET 8: WORKSHOP ÅLESUND- Å UTVIKLE EN INKLUDERENDE FLERKULTURELL BARNEHAGE OCH STUDIEBESÖK KAARIKATU DAGHEM

Workshop Å UTVIKLE EN INKLUDERENDE FLERKULTURELL BARNEHAGE

Ledare: Pedagogisk ledere Hilde Strand Høye og Anne-Marte på Ytrebø Midtbyen barnehage – Ålesund

Språk: norsk med engelsk støttetekst.

Det siste året har vi vært med i et prosjekt som heter Kompetanse for mangfold. I det prosjektet har vi utarbeidet to problemstillinger som vi jobber med i vår barnehage.

Tema: Å utvikle en inkluderende flerkulturell barnehage:

I denne workshop vil vi legge frem denne problemstillingen:

- På hvilke måter kan barnehagen utvikle et samarbeid med foreldre basert på dialog og deltakelse til beste for barns utvikling?

Etter tilbakemeldinger fra personalet i en undersøkelse vi gjorde i starten, så vi et behov for å lage et arbeidsverktøy som er lett tilgjengelig. Derfor har vi utarbeidet en perm som skal lette hverdagen i arbeid med minoritetsspråklige barn og foreldre.

Innholdet i workshop:

- En introduksjon om prosjektet Kompetanse for mangfold
- Introduksjon av kommunikasjonsperm med innhold:

-Info om barnehagen og hva en barnehage er

-Klær og utstyr

-Tradisjoner

-oppstartsamtaler

-Bruk av tolk

-Foreldremøte

-Besøksdag

Studiebesök Kaarikatu daghem

Kaarikatu daghem

Kaarikatu daghem ligger i södra Lahtis nära den stora Familjeparken i Laune. Daghemmet verkar i två skilda byggnader varav den ena är byggd 1991 och den andra 2000. Det finns sammanlagt 140 barn fördelade på 8 grupper. 40 i personalen. Daghemmet har ett utmärkt läge. På andra sidan tomten öppnar sig alla möjliga möjligheter till rörelse och motion. Vintertid börjar skidspåren alldeles vid grinden. 200 m bort ligger ishallen Solareena där det är möjligt att åka skridakor även om vädret skulle vara dåligt. När snön har smält finns det ett stort aktivitetsområde där vi kan spela fotboll och basket, öva parkour eller leka i den stora Familjeparken.

Lahtis centrum ligger på promenadavstånd från daghemmet vilket gör att alla kulturaktiviteter är tillgängliga för oss. Vi vill nämligen erbjuda barnen mångsidiga

upplevelser och aktiviteter. Men vi lyssnar på barnen och gör dem delaktiga då vi planerar gemensamma aktiviteter.

Alla barnen på Kaarikatu daghem är i skiftdagvård, därför behöver de mycket trygg vuxennärvaro och en stressfri tillvaro i såväl vardagen som under helgerna. Den aktiva verksamheten baserar sig på en varm, respektfull och äkta atmosfär. Samarbetet med föräldrarna är öppet och respektfullt. De älskade barnen tillbringar ju sin tid på daghemmet i såväl vardag som helg och under alla dygnets tider. Vårt motto är: "Låt oss göra detta till en bra dag för oss alla!"

PAKET 9: WORKSHOP LAHTIS - GLÄDJEN ÖKAR NÄR MAN RÖR SIG OCH STUDIEBESÖK VILLA PIIPARI DAGHEM

Workshop Glädjen ökar när man rör sig

Ledare: Mandi Ihalainen, daghemsföreståndare Tenava-Tonttila daghem och Maija Turja-Harjula, daghemsföreståndare Villa Piipari daghem

Språk: svenska

Hela småbarnsfostran i Lahtis deltar i det nationella projektet Projektet har utvecklats i samarbete mellan ett brett nätverk sakkunniga och hundratals piloterande daghem runt om i landet. Målen för projektet, som formulerades år 2015, är att ge varje barn rörelseglädjen samt tillräcklig mängd fysisk aktivitet varje dag.

Inom småbarnsfostran i Lahtis beaktas också Rekommendationer för fysisk aktivitet under de tidigaste åren (2006). Det är ju i barndomen som grunden läggs för en livsstil där hälsa, välmående och motion prioriteras. Det är därför viktigt att tidigt stödja den fysiska aktiviteten i vardagen.

Eftersom målet för förskolan är att inspirera barn till mångsidiga rörelse samt att ge dem rörelseglädje, tar vi i vår workshop fram hur aktivitet på bästa sätt stöder barnets utveckling av sina vardagskompetenser.

I workshopen behandlar vi:

- Rörelse som en del av vardagskompetensen
- Den vuxnes roll, ansvar och plikt. Modeller och attityder.
- Vad som krävs av den professionella fostraren.
- Uppgiften att stödja, hjälpa, leda och lära.
- Sensitiva färdigheter
- Att känna igen känslor – uttryck och reglering
- Utnyttjande av lärmiljöerna
- Barnets deltagande och delaktighet
- Målet som en god vuxen
- Själv men inte ensam!

Studiebesök Villa Piipari daghem

Villa Piipari daghem

Villa Piipari daghem består av två gamla trähus i det idylliska gamla trähusområdet Paavola. Det ena huset kallas Villa och det andra Ainola. I Villa finns det två barngrupper med vardera 21 barn. "Hustomtarna" består av barn i förskoleåldern och "Bastutomtarna" av barn i åldrarna 3-5 år.

I Ainola finns det tre barngrupper; "Mösstigen" för 0-3-åringar, "Kattgränd" för 2-5-åringar och "Hundbacka" för 3-5-åringar. Sammanlagt finns det 42 barn i Ainola, och 84 barn i hela dagiset Villa Piipari.

I Villa Piipari har barnen rätt att röra på sig var eviga dag. Vi följer noga direktiven för fysisk aktivitet i barnens vardag och baserar vår verksamhet på läroplanen för småbarnsfostran och förskolan.

Som stöd för vår verksamhet har vi tillsammans med föräldrarna utvecklat Villa Piiparis Livsalfabet:

T = TOISTEN HUOMIOONOTTAMINEN (Hänsyn till andra)

E = ENNAKKOLUULOTTOMUUS (Oförutfattade åsikter)

R = RAJAT JA RAKKAUS (Gränser och kärlek)

V = VIIHTYMINEN (Trivsel)

E = ELÄMYKSET (Upplevelser)

T = TAVAT (Vanor)

U = USKALTAA OLLA (Våga vara)

L = LEIKKI JA LIIKKUMINEN (Lek och rörelse)

O = ONNI OPPIA , OSALLISTUA JA OIVALTA (Lycka att lära, delta och greppa)

A = AITO JA AINUTLAATUINEN (Äkta och unik)

TERVETULOA = Välkommen!

PAKET 10: WORKSHOP LAHTIS - BARNETS DELAKTIGHET OCH STUDIEBESÖK SIPURA DAGHEM

Workshop Barnets delaktighet

Ledare: Vice daghemsföreståndare Kristiina Riihimäki och småbarnspedagog Saimi Voutilainen på Sipura daghem i Lahtis.

Språk: finska med svensk tolkning och svenskt stödmaterial.

I vår workshop presenterar vi inledningsvis vad barnets deltagande enligt den nya läroplanen 2017 innebär. Därefter berättar vi om hur våra daghemsbarn upplevt deltagande och påverkan i daghemmets vardag.

När barnet blir bemött med respekt, när man lyssnar på deras idéer och förslag så stärks dess känsla av delaktighet och färdighet att påverka. Barnen planerar, genomför och utvärderar verksamheten tillsammans med personalen. Samtidigt lär de sig interaktion samt betydelsen av gemensamma regler, överenskommelser samt ömsesidigt förtroende. Personalen ser till att alla barn ges möjlighet att delta och påverka. Det hjälper barnet att skapa en bild av sig själv, självförtroendet stärks och de sociala färdigheter som behövs för teamwork utvecklas.

När upplever barnet att det själv kan påverka daghemmets verksamhetskultur och lärmiljö?

Daghemmet Sipura blev färdigt i januari 2015. Grundtanken i verksamheten är att barnet och dess lek får synas och höras. Barnets kreativitet, rörelse och vardag är viktig liksom dess familj.

I samband med workshopen får ni träffa några av våra 5-6 åriga barn. Pedagogerna kommer tillsammans med barnen att behandla temat Barnets delaktighet i daghemmets vardag. Barnen har fotograferat saker och situationer som de visar upp och redogör för.

Studiebesök Sipura daghem

Daghemmet blev färdigt i januari 2015. I augusti 2017 utökades verksamheten ytterligare då förskolegruppen i Kivijärvi skola blev en del av vår verksamhet.

Det finns åtta grupper på vårt dagis som är beläget ca 9 km från centrum. Närmiljön erbjuder goda möjligheter till friluftsliv i både skog och sjö. Lärmiljön är mångsidig och lockar aktivt till rörelse. Barnet i rörelse är också en av tyngdpunkterna i daghemmets verksamhet.

Vår verksamhetsidé är: I hjärtat och i famnen, glatt lekande och lärande, med respekt för familjen, skapande och i rörelse, gränser pga. kärlek, en njutbar vardag.